

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXIII. — Izdan in razposlan 3. dne marca 1915.

Vsebina: (Št. 48—51.) 48. Ukaz o naznanilu na denar ali vrednostne papirje glasečih se imovin in terjatev pripadnikov Velike Britanije, Francoskega in Ruskega, potem oseb, ki imajo v teh ozemljih svoje stanovališče (sedež). — 49. Ukaz o kazenskih odredbah glede prestopkov cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l., spadajočih v področje političnih oblastev. — 50. Ukaz o dolžnosti naznaniti zaloge določnih dušičnatih snovi. — 51. Ukaz o porabljanju zalog določnih dušičnatih snovi.

48.

Ukaz vsega ministrstva z dne 1. marca 1915. l.

o naznanilu na denar ali vrednostne papirje glasečih se imovin in terjatev pripadnikov Velike Britanije, Francoskega in Ruskega, potem oseb, ki imajo v teh ozemljih svoje stanovališče (sedež).

Na podstavi § 1 cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 289) o retorsijskih naredbah na pravnem in gospodarskem polju povodom vojnih dogodkov se ukazuje tako:

§ 1.

Vse na denar ali vrednostne papirje glaseče se imovine in terjatve vsake vrste, ki gredo pripadnikom Velike Britanije z Irskim vred, Francoskega in Ruskega, všteti njihove kolonije in posestva, potem osebam, ki imajo v teh ozemljih svoje stanovališče (sedež), proti podjetjem, delujočim v tuzemstvu, javnim upravnim zastopom, drugim korporacijam in posameznim osebam, morajo ta podjetja, zastopi, korporacije in osebe v 14 dneh naznaniti finančnemu ministrstvu.

§ 2.

Pod dolžnostjo naznanila niso:

1. Imovine in terjatve, ki so manjše nego 500 K, 500 frankov, 20 funtov ali 200 rubljev; pri ponavljajočih se dajatvah (rentah, prispevkih za preživljanje itd.) je merodajen letni znesek dolga;

2. imovine in terjatve pripadnikov v § 1 imenovanih držav, ki imajo svoje stanovališče (sedež) v tuzemstvu;

3. zahteve, ki so nastale za pripadnike teh držav v obratu njihovih v tuzemstvu nahajajočih se zavodov in jih je izpolniti v tuzemstvu.

§ 3.

Naznanila morajo v tabelarni obliki obsegati ime in naslov upnika in zavezanca, dolžni znesek in pravni naslov zahteve. Na ovitku jih je označiti s pripomnjo „na uradni poziv“ in so kolka in poštne prosta.

§ 4.

Opustitve naznanila, nepopolne in neresnične navedbe se kaznujejo po ministrstvenem ukazu

z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198), ako se ne uporabljajo strožja kazenska določila § 2 cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 289).

§ 5.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Hussarek s. r.

Schuster s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

49.

Ukaz ministra za notranje stvari z dne 1. marca 1915. l.

o kazenskih odredbah gledé prestopkov cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41), spadajočih v področje političnih oblastev.

Na podstavi § 37 cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41), s katerim se uravnava promet z žitom in mlinskimi izdelki, se ukazuje tako:

§ 1.

Ako javno oblastvo, zaupnik političnega oblastva ali druga v § 68 kazenskega zakona omenjena oseba na podlagi svojih službenih opazovanj ovadi enega izmed prestopkov, navedenih v §§ 34 in 35 cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 41), more politično oblastvo, ako naloži denarno kazen do zneska 50 kron in, če se denarna kazen ne dá izterjati, kazen na svobodi do dobe treh dni, določiti zasluženno kazen brez prejšnjega postopanja s kazensko odredbo.

§ 2.

Kazenska odredba mora obsegati naslednje navedbe:

1. Ime in stanovališče obdolženca ali drugo znamenilo identičnosti, ki izključuje vsak dvom;

2. kaznivo dejanje, čas in kraj, v katerem je bilo storjeno;

3. ime oblastva ali osebe, ki je naredila ovadbo;

4. kršeni zakoniti predpis in uporabljeno kazensko določilo;

5. izmero kazni;

6. pravico vgovora in rok za vgovor;

7. oblastvo, ki izdaja kazensko odredbo.

Kazenska odredba se mora že od zunaj dati spoznati za kazensko odredbo in mora očitno oznameniti kazensko izmero ter rok za vgovor.

§ 3.

Zoper vsako kazensko odredbo se more vgovarjati v osmih dneh po njeni vročitvi pri oblastvu, ki jo je izdalo.

Ako se v teku osem dnevnega roka ni vložil vgovor, je kazenska odredba izvršljiva.

Ako se pravočasno vgovarja, je začeti redno kazensko postopanje.

Prav tako je začeti redno kazensko postopanje, ako izve oblastvo za dejanstva, ki delajo zakonitost kazenske odredbe dvomljivo.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Heinold s. r.

50.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvi za notranje stvari, za poljedelstvo, za javna dela in za deželno bran z dne 3. marca 1915. l.

o dolžnosti naznaniti zaloge določnih dušičnatih snovi.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Vse množine sirove in zgoščene plinove (amonijakove) vode, žveplenokislega amonijaka in apnenega dušika (calciumcyanamida), kar jih je, ter množine teh snovi, kar jih še pride zraven, so po določilih tega ukaza pod dolžnostjo naznanila.

§ 2.

Vsakdo, ki ima snovi v § 1 imenovane vrste v svojih ali tujih prostorih v zalogi ali za druge v hrambi, je dolžen naznaniti te zaloge po stanju z dne 3. marca 1915. l. političnemu oblastvu I. stopnje, v čigar okolišu so te zaloge, najkasneje do vštete 18. dne marca 1915. l. Enako naznanilo je podati do 8. dne vsakega nadaljnjega mesca po stanju zadnjega dneva prejšnjega mesca. Kdor izdeluje ali dobiva snovi v § 1 imenovane vrste, mora v teh naznanilih navesti tudi dejansko produkcijo minolega ter pričakovano produkcijo tekočega mesca.

Snovi, ki so 3. dne marca 1915. l. ali pozneje zadnjega dne mesca na prevozu, mora naznaniti prejemnik nemudoma po prihodu pošiljave.

Naznanjati ni treba zalog obratov vojaške uprave ter zalog učilišč, poskuševališč in kontrolnih zavodov ter lekarnic.

§ 3.

Za naznanilo je porabljeni edinole vzorce, ki so izdani na političnih oblastvih I. stopnje in na občinskih predstojništvih.

Naznanila je podajati v dveh izvodih. Ako se vpošiljajo po pošti, se morajo oddati na pošto najkasneje zadnji dan roka.

Eden izvod naznanila ostane na političnem oblastvu I. stopnje; drugi izvod mora to oblastvo takoj vposlati naravnost trgovinskemu ministrstvu.

§ 4.

Vsakdo, ki je zavezan naznanilu, mora pisati o zalogah natančno skladovno knjigo. Iz te knjige mora biti razvidna vsaka prememba v množini zaloge in nje poraba. Ako se kaj prodaja, je vpisati v skladovno knjigo tudi pridobitnikovo ime in stanovališče.

§ 5.

Izpolnjevanje dolžnosti naznanila nadzorujejo udeležena ministrstva privzemši obrtne nadzornike ali druge pripravne organe. V ta namen se smejo uradno ogledati skladiški prostori in druge naprave in vpogledati poslovne knjige.

§ 6.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5.000 kron ali z zapornimi kaznimi do 6 mesecev, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

51.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom in z ostalimi udeleženi ministri z dne 3. marca 1915. l.

o porabljanju zalog določenih dušičnatih snovi.

Na podstavi §§ 18, 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za uravnavo porabljanja določenih dušičnatih snovi za vojaške in gospodarske namene ukazuje tako:

§ 1.

Vse množine sirove in zgoščene plinove (amonijakove) vode, žveplenokislega amonijaka in apnenega dušika (calciumcyanamida), kolikor jih je 3. dne marca 1915. l. v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, in ki jih je po ministrstvenem ukazu z dne 3. marca 1915. l. (drž. zak. št. 50) naznaniti do 18. dne marca

1915. l., se zahtevajo s tem ukazom v zmislu naštopnih določil za vojne namene.

Pravtako se zahtevajo vse tiste množine oznamenjenih snovi, ki se izdelajo in dobé po 3. dnevu marca 1915. l.

Zahtevane snovi se brez ozira na to, ali se je zadostilo dolžnosti naznanila ali ne, od 3. dne marca 1915. l. počenši ne smejo brez dovoljenja trgovinskega ministrstva niti porabljati ali podelovati, niti prodajati. Pravtako se ne sme drugače z njimi razpolagati brez takega dovoljenja. Ako pridejo v poštev kmetijski interesi, se dogovori trgovinsko ministrstvo s poljedelskim ministrstvom.

§ 2.

Od zahteve so izvzete tiste zaloge, ki se brezpogojno potrebujejo za izpolnjevanje naročil vojaške uprave.

Kmetovalci in kmetijske korporacije smejo porabljati za kmetijske namene

- a) zaloge apnenega dušika, ki jih imajo 3. dne marca 1915. l. in ki se jim še dobavijo do 15. dne aprila 1915. l.,
- b) eno tretjino svojih zalog žveplenokislega amonijaka, ki jih imajo 3. dne marca 1915. l.

Izdelovalci in kupčevalci z apnenim dušikom ga smejo oddajati kmetovalcem in kmetijskim korporacijam do 15. dne aprila 1915. l.

Posestniki sirove plinove vode jo smejo podelovati ali dati podelovati v zgoščeno plinovo vodo ali žveplenokisli amonijak.

Obrati, ki doslej niso izrabljali svoje sirove plinove vode ali so jo oddajali le kmetovalcem v okolici, smejo svobodno razpolagati z njo, dokler trgovinsko ministrstvo ne zaukaže drugače.

§ 3.

Obrati, ki imajo za to potrebne uredbe, so na zahtevanje vojaške uprave dolžni zgoščevati plinovo vodo ali jo podelovati v žveplenokisli amonijak.

§ 4.

Posestniki plinove vode so dolžni svoje prevozne posode in prevozila dati na razpolaganje vojaški upravi za pošiljanje plinove vode, ki se zahteva od njih.

§ 5.

Za zahtevane zaloge in za zaloge, ki jih je končnoveljavno prevzela vojaška uprava, gre odškodnina, ki se določi.

Posestnik mora hraniti zalagal dotlej, dajih dejansko prevzame vojaška uprava.

Posestniku gre, ako je imel zaloge za podelovanje ali prodajanje v skladišču, od dneva naznanila dotlej, da se zaloge dejansko prevzamejo, za vsak polni mesec pol odstotka prevzemne cene za odškodnino; ulomki mesca se ne vpoštevajo.

§ 6.

Ako se zahtevane snovi ne prevzamejo končnoveljavno v treh mescih od dneva naznanila, sme posestnik svobodno razpolagati z zalogo. V tem primeru gre posestniku, ki je imel zaloge za podelovanje ali prodajanje v skladišču, za te tri mesece dnevna odškodnina, ki jo je preračunili za leto z 9% prevzemne cene, določene za snov.

§ 7.

Zahtevano zalogo more trgovinsko ministrstvo docela ali deloma prepustiti posestniku na svobodno razpolaganje, ako prosi za to.

To zaprosilo se lahko stavi hkratu z naznanilom zalog ali pozneje.

Za množino zaloge, ki se je prepustila posestniku, ne gre nikakršna odškodnina.

§ 8.

1. Kdor neupravičeno porabi, podela, proda zahtevano zalogo ali del te zaloge, ali razpolaga z zalogo na drug način, ki nasprotuje temu ukazu,

2. kdor navaja v zaprosilih za prepustitev zalog na njegovo svobodno razpolaganje neresnične podatke,

tega kaznuje politično okrajno oblastvo, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, z denarno kaznijo do 5.000 kron ali z zaporno kaznijo do 6 mesecev.

§ 9.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.